

SKARBONKA

Pięnym i bardzo pożytecznym prezentem imieninowym dla młodszych koleżanek i kolegów może być skarbonka wykonana z tworzywa sztucznego, bądź innego materiału, która spełniałaby podwójną rolę — ozdoby stolika (szafka) i pudełka do przechowywania drobnych oszczędności (domowe PKO).

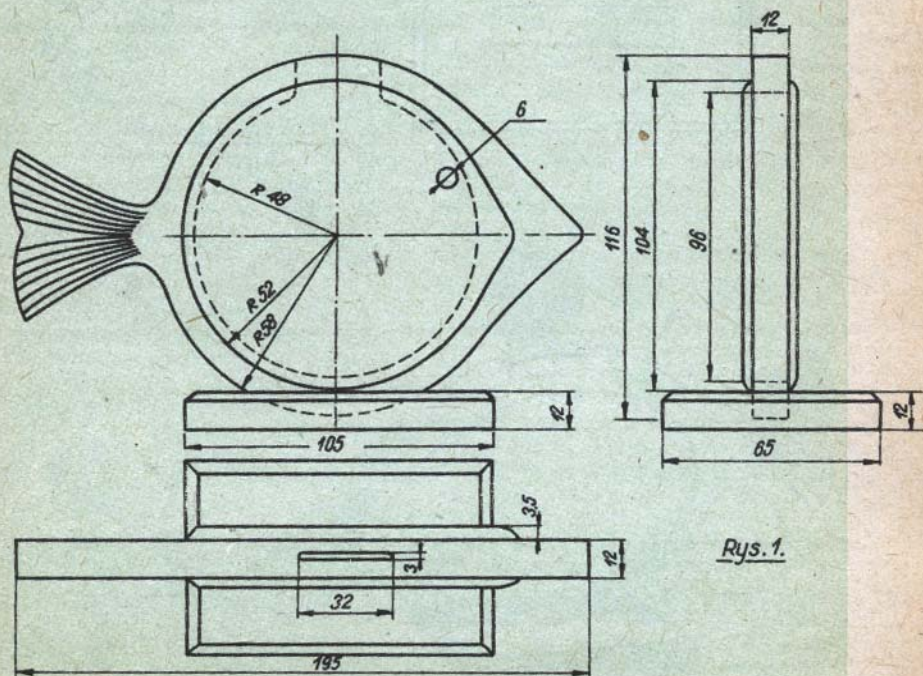
Kształt skarbonki może być różny — okrągły, owalny, prostokątny lub trójkątny, albo przypominający kształty zwierząt, ptaków, ryb, ślimaków itp. Do wykonania skarbonki można użyć sklejk, płyt pilśniowych albo tworzyw sztucznych, ter-

moplastycznych, albo termoutwardzalnych (polichlorek winylu, melaminy, bakelitu laminowanego).

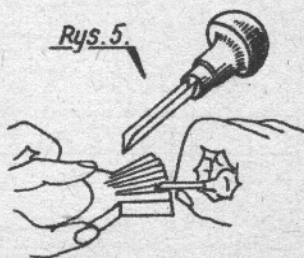
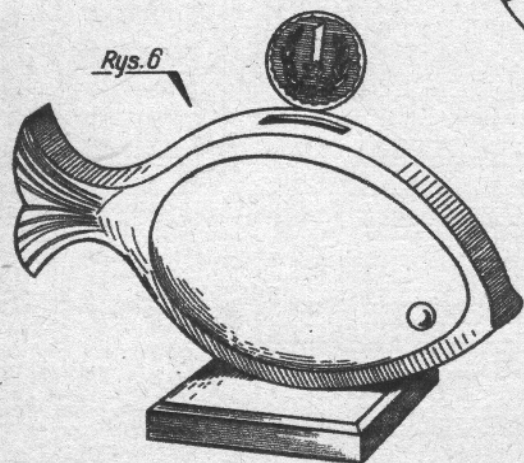
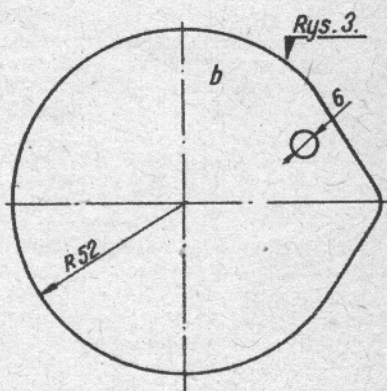
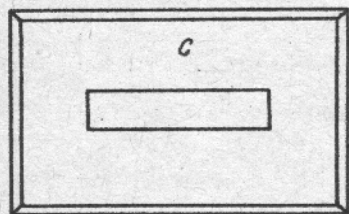
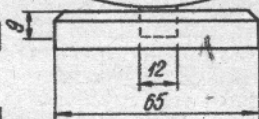
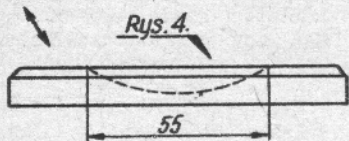
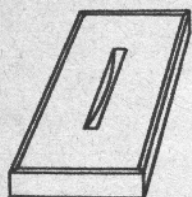
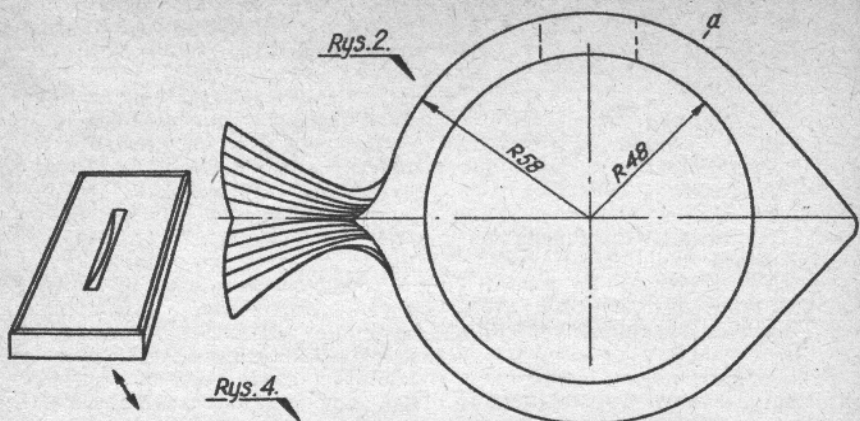
Dla przykładu opiszemy wykonanie skarbonki zaprojektowanej w postaci ryby (rys. 1), niewielkie wymiary i prosty kształt umożliwiające wykonanie jej nawet w trudniejszych warunkach pracy amatorskiej.

Pracę rozpoczniemy od przygotowania odpowiednich materiałów, następnie narzędzi i na koniec ustalimy plan pracy, czyli przebieg czynności, jakie powinniśmy wykonać, aby w ostatecznym rezultacie uzyskać zaprojektowaną skarbonkę.

Przedstawiona na rys. 1 skarbonka jest zbudowana z kilku różnej grubości płytek, a mianowicie część



Rys. 1.



środkowa może być wykonana z jednej płytki o wymiarach $125 \times 200 \times 12$ mm, albo z dwóch płytek cieńszych o wymiarach $125 \times 250 \times 6$ mm, sklejonych ze sobą po wykonaniu prostokątnego otworu na monety. Boczne części skarbonki, zwane okładkami, są wykonane z dwóch płytek o wymiarach $105 \times 120 \times 3$ mm., przyklejonych brzegami do części środkowej po nadaniu im odpowiednich kształtów i wygładzeniu środkami ściernymi.

Dolna część skarbonki, czyli jej podstawa — jest wykonana z jednej płytki grubszej o wym. $105 \times 65 \times 10$ mm. Ponadto jako imitacji oczu ryby można użyć dwóch małych kulek (paciorków) o ciemnej barwie.

Z narzędzi potrzebna będzie ręczna piła włościcowa (wyrzynarka), wiertarka, dwa wiertła kręte o Φ 2 i 4 mm, pilnik równiacz i gładzik, dłuto płaskie, papier ścierny i ewentualnie barwne farby olejne albo emalie oraz pędzle (w przypadku użycia do budowy skarbonki sklejkі albo płyty pilśniowej).

Przystępując do wykonania skarbonki ustalamy kolejność czynności:

1. Przerysowanie kształtów i wymiarów poszczególnych części skarbonki na cienki papier lub kalkę kreślarską.
2. Naklejenie rysunków na przygotowane płytki.
3. Wycięcie piłą włościcową kształtów poszczególnych części skarbonki (zewnątrznych i wewnętrznych): a — środkowej, b — bocznych, c — podstawy.
4. Usunięcie resztek naklejonych rysunków z obrobionych płytek i wygładzenie ich przekrojów pilnikiem i papierem ściernym.
5. Wycięcie w płycie środkowej — otworu prostokątnego na monety.
6. Naklejenie bocznych płytek na środkową.
7. Wycięcie w płycie podstawy wgłębienia na środkową część skarbonki.

8. Osadzenie skarbonki w podstawie za pomocą kleju lub gwoździków.

9. Oczyszczenie całej skarbonki z resztek kleju i innych zanieczyszczeń.

10. Wypolerowanie jej powierzchni względnie pomalowanie całej powierzchni skarbonki stosownymi farbami lub barwnymi, nieprzezroczystymi lakierami.

11. Osadzenie paciorków imitujących oczy rybki — w bocznych okładkach.

W przypadku użycia do wykonania skarbonki tworzyw sztucznych, dobieramy płytki na część środkową i podstawę skarbonki o barwie ciemnej (czarnej, brązowej, ciemnozielonej itp.), a na części boczne (okładki) płytki o barwie jasnej: (białej, kremowej, seledynowej, perłowej itp.). Boki skarbonki naklejamy na część środkową za pomocą odpowiednich rozpuszczalników albo klejów syntetycznych przeznaczonych dla danego rodzaju tworzywa i zgodnie z przepisami ich użycia podanymi na opakowaniu.

Otwór do wkładania monet wykonujemy w części środkowej skarbonki za pomocą wiertła grub. 2 mm i cienkiego pilnika. Jeśli do wykonania tej części użyjemy dwóch cieńszych płytek zamiast jednej grubszej, to otwór na monety możemy wyciąć symetrycznie dłutem w obu płytkach jeszcze przed ich sklejeniem, ale po wycięciu wewnętrznego kształtu (rys. 2). Część ogonową ukształtujemy za pomocą dłutka rynienkowego nacinając nim ukośne rowki z obu stron płytki środkowej.

Krawędzie górne podstawy zetniemy skośnie pod kątem 45° dłutkiem lub spiliujemy je pilnikiem równiaczem, po czym wyszlifujemy je papierem ściernym i wypolerujemy na krążku filcowym.

Po zakończeniu pracy sprawdzamy wymiary skarbonki z wymiarami podanymi na rysunku i w razie rażącej niezgodności dokonujemy stosownych poprawek.

J. B.